

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 78.885/1
van 9 maart 2026

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen en het besluit van de Vlaamse Regering van 23 mei 2025 over de omgevingshandhaving’

Op 6 februari 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen en het besluit van de Vlaamse Regering van 23 mei 2025 over de omgevingshandhaving’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 3 maart 2026. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Eline YOSHIMI, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Pieter VAN CLEYNENBREUGEL, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 9 maart 2026.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt tot het wijzigen van het VLAREMA¹ en het besluit van de Vlaamse Regering van 23 mei 2025 ‘over de omgevingshandhaving’.

2.1. Ten eerste beoogt het ontwerp uitvoering te geven aan de volgende twee verordeningen en de omzetting te verzekeren van het Gedelegeerd Besluit dat de door de lidstaten om te zetten Beschikking 2000/532/EG wijzigt:

- verordening (EU) 2023/1542 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2023 ‘inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG en Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG’;
- verordening (EU) 2024/1157 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 ‘betreffende de overbrenging van afvalstoffen, tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1257/2013 en (EU) 2020/1056 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1013/2006’;
- Gedelegeerd Besluit (EU) 2025/934 van de Commissie van 5 maart 2025 ‘tot wijziging van Beschikking 2000/532/EG wat betreft een bijwerking van de lijst van afvalstoffen met betrekking tot batterijgerelateerd afval’.

In dat kader voorziet het ontwerp meer bepaald in drie soorten van aanpassingen.

Vooreerst worden in de tekst van het VLAREMA verwijzingen naar de uit te voeren verordeningen ingevoegd (artikelen 1 en 2 van het ontwerp) of verwijzingen naar verordening (EG) nr.1013/2006 vervangen door verwijzingen naar verordening (EU) 2024/1157 (artikelen 4, 10 tot en met 13, 20 tot en met 22). Ook wordt de lijst van afvalstoffen in bijlage 2.1. van het VLAREMA in overeenstemming gebracht met de aanpassingen doorgevoerd in Gedelegeerd Besluit 2025/934 (artikel 25).

Vervolgens wordt voorzien in een verplichting voor producenten om aan onlineplatformen, door tussenkomst waarvan zij hun producten aanbieden, de nodige informatie te bezorgen met betrekking tot hun registratie en zelfcertificering (artikel 3, ontworpen artikel 3, § 1, van het VLAREMA). Die verplichting vloeit, wat textielproducten betreft², rechtstreeks voort uit

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 ‘tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalcringen en afvalstoffen’.

² Richtlijn (EU) 2025/1892, in het kader waarvan de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor textielproducten wordt ingevoerd, dient uiterlijk op 17 juni 2027 te worden omgezet. Op het ogenblik van het verlenen

artikel 22*bis*, lid 13, van richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 ‘betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen’, zoals ingevoegd door richtlijn (EU) 2025/1892 van het Europees Parlement en de Raad van 10 september 2025 ‘tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen’. Het ontwerp wenst echter, met het oog op hetgeen in hoofde van onlineplatformen vereist wordt door artikel 30, lid 1, d) en e), van de digitale dienstenverordening³, deze verplichting uit te breiden tot alle producenten die via onlineplatformen onder de aanvaardingsplicht vallende producten aanbieden. Een soortgelijke informatieverplichting wordt aan producenten opgelegd ten aanzien van fulfilmentdienstverleners⁴. Ook die verplichting, die wat textielproducten betreft, voortvloeit uit artikel 22*bis*, leden 15 tot en met 17, van richtlijn 2008/98/EG, zoals ingevoegd door richtlijn (EU) 2025/1892, wordt door het ontwerp uitgebreid tot alle onder de aanvaardingsplicht vallende producenten. Fulfilmentdienstverleners worden door het ontwerp verplicht om na te gaan of die informatie correct is en, wanneer dat niet (langer) het geval is, desgevallend hun dienstverlening aan de betrokken producent op te schorten (artikel 3, ontworpen artikel 3, §§ 2 tot en met 4, van het VLAREMA). Naast de aldus vastgestelde verplichtingen in het kader van de aanvaardingsplicht, wordt, in aanvulling op de verplichtingen ten aanzien van onlineplatformen in artikel 62, lid 6, van verordening (EU) 2023/1542, ook uitdrukkelijk en bijkomend, in het kader van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) van producenten van batterijen⁵ een informatie- en verificatieverplichting ten aanzien en in hoofde van fulfilmentdienstverleners ingesteld (artikel 5).

Ten slotte voorziet het ontwerp, in uitvoering van verordening (EU) 2024/1157, in de vervanging van afdeling 6.2. van het VLAREMA door een nieuwe “Afdeling 6.2. Grensoverschrijdende overbrengingen van afvalstoffen”, bestaande uit de artikelen 6.2.1. tot en met 6.2.13., die uitvoering geven aan de door verordening (EU) 2024/1157 gewijzigde procedures inzake overbrengingen van afval door vooraf goedgekeurde inrichtingen. Daarbij wordt inzonderheid rekening gehouden met het feit dat de verordening uitsluitend digitale procedures vooropstelt in dat verband (artikel 23). Ook de door de OVAM aangerekende kosten verbonden aan de uitvoering van kennisgevings- en toezichtsprocedures in dat kader, worden aangepast aan het digitale karakter van deze procedures (artikel 24).

van dit advies wordt door artikel 3.1.1. van het VLAREMA nog niet voorzien in een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor “textiel-, textielgerelateerde of schoeiselproducten zoals genoemd in bijlage IV quater” zoals bedoeld in artikel 3, 4*ter* van richtlijn 2008/98/EG, ingevoegd door richtlijn (EU) 2025/1892. De concrete vormgeving van de UPV voor textielproducten, maakt derhalve niet het voorwerp van het voorliggend ontwerp uit.

³ Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 ‘betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG’.

⁴ Het begrip ‘fulfilmentdienstverlener’ wordt gedefinieerd in artikel 3, 11), van verordening (EU) 2019/1020 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 ‘betreffende markttoezicht en conformiteit van producten en tot wijziging van Richtlijn 2004/42/EG en de Verordeningen (EG) nr. 765/2008 en (EU) nr. 305/2011’ als een natuurlijke persoon of rechtspersoon die in het kader van een handelsactiviteit ten minste twee van de volgende diensten aanbiedt: opslag, verpakking, adressering en verzending zonder eigenaar te zijn van de betrokken producten, met uitzondering van postdiensten zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 1, van Richtlijn 97/67/EG van het Europees Parlement en de Raad pakketbezorgdiensten zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 2, van Verordening (EU) 2018/644 van het Europees Parlement en de Raad en andere postdiensten of vrachtvervoersdiensten.

⁵ Met inbegrip van producenten van batterijen die zijn ingebouwd in apparaten, lichte vervoermiddelen of andere voertuigen.

2.2. Ten tweede past het ontwerp, naar aanleiding van opmerkingen van de Europese Commissie in het kader van een inbreukprocedure tegen België naar aanleiding van de onvolledige omzetting van artikel 5, lid 3, f), van richtlijn 1999/31/EG van de Raad ‘betreffende het storten van afvalstoffen’, zoals gewijzigd door artikel 1, 4), b, van richtlijn (EU) 2018/850 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 ‘tot wijziging van Richtlijn 1999/31/EG van de Raad betreffende het storten van afvalstoffen’, de artikelen 4.5.1. en 4.5.2. van het VLAREMA aan (artikelen 6 en 7).

2.3. Ten derde worden ook de eisen opgelegd aan het gebruik van recyclaat in bepaalde kunststoffen materialen herzien. Zo worden de vereisten waaraan afvalzakken voor niet-risicohoudend medisch afval dienen te voldoen, aangepast (artikelen 8 en 9). Op dezelfde wijze worden ook de minimale vereisten inzake het gehalte aan gerecycleerde kunststoffen in diverse kunststofproducten gewijzigd (artikelen 14 tot en met 19).

Tevens voorziet het ontwerp in een overgangsregeling voor het gebruik van blauwe kunststofzakken voor niet-risicohoudend medisch afval (artikel 27).

2.4. De bepalingen die uitvoering geven aan verordening (EU) 2024/1157 (artikelen 4, 10 tot en met 13, 20 tot en met 24 en 26) treden in werking op 21 mei 2026, de gewijzigde bijlage met afvalstoffen ter omzetting van Gedelegeerd Besluit 2025/934 (artikel 25) zal van toepassing zijn vanaf 9 december 2026. Artikel 17, dat een verbod oplegt inzake het gebruik van niet uit gerecycleerde kunststoffen bestaande recipiënten uit harde kunststof voor de inzameling van afvalstoffen, zal in werking treden één jaar na de datum van publicatie van het aan te nemen besluit. De overige bepalingen treden in werking volgens de gemeenrechtelijke regels.

RECHTSGROND

3. Overeenkomstig de rubriek “Rechtsgronden” van de aanhef en de door de gemachtigde bezorgde rechtsgrondentabel wordt voor het ontwerp rechtsgrond gezocht in:

- artikel 16.1.2, 1°, f) en artikel 16.4.27. van het DABM⁶;
- artikel 5, artikel 6, §2, artikel 9, §1, derde lid, artikel 13, §1 en §2, artikel 14, artikel 21, artikel 21/1, artikel 22, 32 en 35 van het Materialendecreet⁷.

Hiermee kan worden ingestemd, onder voorbehoud van de volgende opmerkingen.

3.1. Artikel 16.4.27, *derde lid*, van het DABM bepaalt dat Vlaamse Regering, binnen de grenzen van artikel 16.1.2, 1°, van het DABM de lijst van de milieu-inbreuken bepaalt waarvoor een exclusieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd. Ook artikel 16.1.2, 1°, f), van het DABM bepaalt dat de milieu-inbreuk opgenomen dient te zijn in een lijst te bepalen door de Vlaamse Regering. Beide bepalingen strekken artikel 26 van het ontwerp tot rechtsgrond. In de

⁶ Decreet van 5 april 1995 ‘houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’.

⁷ Decreet van 23 december 2011 ‘betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen’.

rubriek “Rechtsgronden” van de aanhef wordt evenwel niet verwezen naar het *derde lid* van artikel 16.4.27 en bij artikel 16.1.2, 1°, f), ontbreekt ook de vermelding van de nog van kracht zijnde wijzigingen van die machtigingsbepaling.

3.2. De ontworpen artikelen 3 tot en met 5 vinden rechtsgrond in artikel 21, § 1, *eerste lid*, van het Materialendecreet, waarnaar in de rubriek “Rechtsgronden” niet specifiek wordt verwezen. De machtigingen in de §§ 2 en 4 van datzelfde artikel, slaan niet op de verplichtingen die uit het ontwerp voortvloeien, en bieden dus geen rechtsgrond voor het ontwerp. Ook artikel 21/1 van hetzelfde decreet dat eveneens in de rubriek “Rechtsgronden” van de aanhef wordt vermeld en dat in de rechtsgrondentabel mede als rechtsgrond wordt voor de artikelen 3 tot 5 wordt aangevoerd, bevat evenmin machtigingen in die zin. Die bepaling vormt derhalve ook geen rechtsgrond voor het ontwerp.

De ontworpen artikelen 8 tot en met 13 vinden rechtsgrond in artikel 22, *derde lid* alsook in artikel 32, *eerste lid*, van het Materialendecreet. De rubriek “Rechtsgronden” van de aanhef maakt geen melding van de hier in herinnering gebrachte leden, waarin de eigenlijke machtiging aan de Vlaamse Regering opgenomen werd.

3.3.1. De ontworpen artikelen 23 en 24 zoeken volgens de rechtsgrondentabel rechtsgrond in artikel 14 van het Materialendecreet dat als volgt luidt:

“De Vlaamse Regering kan de invoer, uitvoer en doorvoer van afvalstoffen verbieden of reglementeren.

De Vlaamse Regering kan alle maatregelen nemen met betrekking tot de invoer, uitvoer en doorvoer van afvalstoffen die nodig zijn voor de uitvoering van de verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen, en van het verdrag inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan, ondertekend in Bazel op 22 maart 1989. De Vlaamse Regering kan hiertoe onder meer:

1° elke invoer, uitvoer of doorvoer van afvalstoffen binnen de werkingssfeer van verordening (EG) nr. 1013/2006 onderwerpen aan het stellen van een bankgarantie, een borgsom of een gelijkwaardige financiële zekerheid om de kosten te dekken van het vervoer en van de verwijdering of nuttige toepassing, vermeld in artikel 6 van de genoemde verordening (EG) nr. 1013/2006;

2° bij invoer, uitvoer of doorvoer van afvalstoffen aan de kennisgever de betaling opleggen van een vergoeding om de administratieve kosten te dekken die verbonden zijn aan de uitvoering van de kennisgevings- en toezichtsprocedure, alsook de betaling vorderen van de gangbare kosten van de passende analyses en inspecties, vermeld in artikel 29 van de genoemde verordening (EG) nr. 1013/2006.

De grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen in strijd met de bepalingen van de verordening, vermeld in het tweede lid, of met de bepalingen vastgesteld krachtens het eerste of het tweede lid, is verboden.

In afwijking van de verordening, vermeld in het tweede lid, kan de OVAM in het geval van invoer binnenkomende overbrengingen van afval die bestemd zijn voor als nuttige toepassing ingedeelde afvalverbrandingsinstallaties, beperken als vaststaat dat die overbrengingen ertoe zouden leiden dat in het Vlaamse Gewest ontstaan afval moet worden

verwijderd of dat afval moet worden verwerkt op een wijze die niet in overeenstemming is met de uitvoeringsplannen, vermeld in artikel 18.”

Het eerste lid van deze bepaling, omvat een algemene machtiging aan de Vlaamse Regering om de invoer, uitvoer en doorvoer van afvalstoffen te reglementeren. In de mate dat de ontworpen bepalingen uitvoering geven aan de regelingen inzake invoer, uitvoer en doorvoer voorzien in verordening (EU) 2024/1157, strekt die machtiging de ontworpen bepalingen tot rechtsgrond.

Ook de meer precieze machtiging in het tweede lid tot uitvoering van verordening (EG) nr.1013/2006, opgeheven door verordening (EU) 2024/1157, kan als rechtsgrond dienen.⁸

3.3.2. Voor de ontworpen wijziging van afdeling 6.2. in het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 20123 (artikel 23) kan als rechtsgrond bovendien bijkomend beroep worden gedaan op artikel 10.3.4, § 6, van het DABM dat aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid verleent om nadere regels vast te stellen met betrekking tot de in artikel 10.3.3 van het DABM vermelde taken van OVAM. Luidens artikel 85, lid 8, van verordening (EU) 2024/1157, dienen verwijzingen naar de ingetrokken verordening (EG) nr. 1013/2006 te gelden als verwijzingen naar deze verordening en te worden gelezen volgens de concordantietabel in bijlage XIII. Op grond van de rechtstreekse toepasselijkheid in de Belgische rechtsorde van die bepaling zou ook de machtiging tot uitvoering van verordening (EG) nr. 1013/2006 in artikel 14, tweede lid, van het Materialendecreet als een machtiging tot uitvoering van verordening (EU) 2024/1157 gelezen kunnen worden.⁹

VORMVEREISTEN

4.1. Het ontwerp mag geen afbreuk doen van het vrij verkeer van goederen. In dit verband blijkt dat een TRIS-aanmelding overeenkomstig richtlijn (EU) 2015/1535¹⁰ heeft plaatsgevonden op 10 februari 2026, die is geschied zonder dat uit het dossier blijkt dat de Europese

⁸ Ter wille van de duidelijkheid wordt evenwel aanbevolen de in die decretale bepaling bestaande verwijzingen naar verordening (EG) nr. 1013/2006 te wijzigen door verwijzingen naar verordening (EU) 2024/1157.

⁹ Cf. adv.RvS 65.033/1 van 15 februari 2019 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2019 ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen en het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 betreffende dierlijke bijproducten en afgeleide producten’, opmerking 3.

¹⁰ Richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 ‘betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij’.

Commissie naar aanleiding daarvan opmerkingen heeft geformuleerd. De status-quoperiode verstrijkt op 11 mei 2026.¹¹

4.2. De artikelen 3 en 5 van het ontwerp bevatten voorwaarden die worden opgelegd aan fulfilmentdienstverleners en aan onlineplatformen die activiteiten verrichten in het Vlaamse Gewest. Aldus legt het ontwerp eisen op aan de toegang tot of de uitoefening van een dienstenactiviteit. Hierdoor moet het ontwerp in beginsel worden aangemeld bij de Europese Commissie overeenkomstig artikel 15, lid 7, eerste alinea, van de dienstenrichtlijn¹². Blijkens de derde alinea van dat lid wordt met het kennis geven van een ontwerp van nationale wet overeenkomstig richtlijn (EU) 2015/1535¹³ tegelijkertijd voldaan aan de kennisgevingsplicht van de dienstenrichtlijn.

De TRIS-aanmelding heeft wel tot gevolg dat de wachttermijn (opmerking 4.1) in acht moet worden genomen, ook al schrijft artikel 15, lid 7, eerste alinea, in samenhang met 15, lid 2, h), van de dienstenrichtlijn geen dergelijke wachttermijn voor.¹⁴

ALGEMENE OPMERKINGEN

5. Het ontwerp bevat sommige nieuwe bepalingen die een (gedeeltelijke) omzetting van EU-richtlijnen uitmaken.¹⁵ Bijgevolg moet overeenkomstig de omzendbrief wetgevingstechniek aan het ontwerp een artikel (in een “Hoofdstuk 1. Algemene bepaling”)

¹¹ Zie de TRIS-aanmelding met kennisgevingsnummer 2026/0064/BE, beschikbaar op <https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/nl/notification/27684>.

¹² Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 ‘betreffende diensten op de interne markt’.

¹³ Zie artikel 10, lid 2, van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 ‘betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij’, op grond waarvan verwijzingen naar de ingetrokken richtlijn 98/34/EG gelden als verwijzingen naar de onderhavige richtlijn.

¹⁴ Cf. adv.RvS 58.259/3 van 4 november 2015 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 21 april 2016 ‘betreffende de erkenning van organismen belast met het toezicht op de proeven, controles en beproevingen betreffende de veiligheidsmaatregelen die genomen moeten worden bij het ontwerp, de oprichting, de verandering, de herstelling en de exploitatie van installaties voor het vervoer van gasachtige producten en andere doorleidingen’, opmerking 4.

¹⁵ Uit de toelichting van de gemachtigde volgt dat het ontworpen artikel 3, § 2 tot en met § 4, het artikel 22*bis*, leden 13 en 15 tot en met 17, van richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 ‘betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen’, zoals ingevoegd door richtlijn (EU) 2025/1892 van het Europees Parlement en de Raad van 10 september 2025 ‘tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen’, gedeeltelijk wenst om te zetten.

Ook de ontworpen artikelen 6 en 7 vormen een omzetting van artikel 5, lid 3, f), van richtlijn 1999/31/EG, zoals ingevoegd door richtlijn (EU) 2018/850 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 ‘tot wijziging van Richtlijn 1999/31/EG van de Raad betreffende het storten van afvalstoffen’. Uit de memorie van toelichting blijkt bovendien dat die aanpassingen ontworpen werden om tegemoet te komen aan opmerkingen van de Europese Commissie in het kader van een inbreukprocedure betreffende de niet-volledige omzetting van die richtlijn.

worden toegevoegd¹⁶ naar luid waarvan het te nemen besluit strekt tot (gedeeltelijke) omzetting van die richtlijnen.¹⁷

Daarbij dient ook gewezen te worden op de verplichting tot het in kennis stellen van de Europese Commissie van de bepalingen tot omzetting van die richtlijnen.¹⁸

6. Door de in artikel 17 ontworpen wijziging van artikel 5.3.17.1, § 1, van het VLAREMA zal verwezen worden naar recipiënten, aanbesteed door “een gemeentelijke overheid, een provinciale overheid of door de Vlaamse administratie, vermeld in artikel I.3, 2°, van het Bestuursdecreet”. In het op dat vlak niet gewijzigde artikel 5.3.16.1, § 1, van het VLAREMA wordt verwezen naar producten “aanbesteed door de gemeentelijke, provinciale of Vlaamse overheid”. Ook het door artikel 19 vervangen artikel 5.3.21.1, § 1, van het VLAREMA verwijst naar aanbestedingen “door de gemeentelijke, provinciale en Vlaamse overheid”. Dat is ook het geval voor de artikelen 5.3.18.1, 5.3.20.1, 5.3.22.1 en 5.3.23.1, van het VLAREMA die niet door het ontwerp gewijzigd worden. De steller wordt aanbevolen te onderzoeken of de gebruikte terminologie niet het best wordt geüniformeerd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

7.1. De in de rubriek “Rechtsgronden” van de aanhef vermelde rechtsgronden dienen in het licht van opmerkingen 3 tot 3.3.2 te worden gepreciseerd door de tot rechtsgrond strekkende leden van de decretale bepalingen te vermelden. Daarbij dient erover gewaakt te worden dat voor elke aangewende rechtsgrond, ook de nog van kracht zijnde wijzigingen worden vermeld.

7.2. In de rubriek “Vormvereisten” van de aanhef moet de vermelding van het wetgevingstechnisch en taalkundig advies worden weggelaten.¹⁹

7.3. Het nummer van het advies van de Inspectie van Financiën dient te worden weggelaten in dezelfde rubriek “Vormvereisten”.²⁰

7.4. De data van 10 februari 2026 en 11 mei 2026 dienen te worden vermeld in het vijfde gedachtestreepje van dezelfde rubriek “Vormvereisten”.

¹⁶ De hoofdstukken en de artikelen van het ontwerp zullen dan moeten worden hernummerd.

¹⁷ Omzendbrief VR 2019/4 van 25 oktober 2019 ‘betreffende de wetgevingstechniek’, aanwijzingen 147 en 148. Zie ook artikel 2, lid 1, van richtlijn (EU) 2025/1892 en artikel 2, lid 1, van richtlijn (EU) 2018/850.

¹⁸ Zie in dat verband artikel 2, lid 2, van richtlijn (EU) 2025/1892 en artikel 2, lid 2, van richtlijn (EU) 2018/850.

¹⁹ Luidens aanwijzing 77 van de Omzendbrief VR 2019/4 van 25 oktober 2019 ‘betreffende de wetgevingstechniek’, dienen enkel de bij wet, decreet of reglement verplichte vormvereisten in die rubriek vermeld te worden.

²⁰ Zie aanwijzing 80, 4°, van de Omzendbrief VR 2019/4 van 25 oktober 2019 ‘betreffende de wetgevingstechniek’.

7.5. De verwijzing naar de TRIS-aanmelding dient te worden aangevuld met het kennisgevingsnummer, de datum van de mededeling aan de Europese Commissie en de datum van het verstrijken van de status-quoperiode, met inbegrip van een verwijzing naar de vindplaats ervan.

Artikelen 3 en 5

8. Door middel van het ontworpen artikel 3.2.1.6, § 3, en het ontworpen artikel 3.4.5.17, § 2, wordt een verplichting tot verificatie en desgevallend opschorting opgelegd aan fulfilmentdienstverleners, zowel in het kader van de door het VLAREMA voorziene aanvaardingsplicht als in het kader van de door verordening (EU) 2023/1542 ingestelde UPV voor producenten van batterijen, met inbegrip van producenten van batterijen die zijn ingebouwd in apparaten, lichte vervoermiddelen of andere voertuigen. Daartoe wordt in het ontwerp het door richtlijn (EU) 2025/1892 ingevoegde artikel 22*bis*, leden 15 tot en met 17, van richtlijn 2008/98/EG grotendeels gekopieerd, ofschoon de richtlijn enkel voorziet in de toepassing ervan op textielproducenten. Aldus worden die verplichtingen opgelegd aan alle producenten die vallen onder de aanvaardingsplicht of de UPV voor batterijproducenten.

De in het tweede lid voorziene verplichting om de producent “onverwijld of binnen 30 kalenderdagen” te verzoeken de informatie aan te vullen of bij te werken kan aanleiding geven tot verwarring. In artikel 22*bis*, lid 16, tweede alinea, a), van richtlijn 2008/98/EG zoals gewijzigd door richtlijn (EU) 2025/1892, wordt algemeen voorzien in het “onverwijld of binnen de in het Unierecht en het nationale recht vastgelegde termijn” verzoeken tot correcties, waarbij duidelijk aan de Uniewetgever of aan de lidstaten de vrijheid gelaten wordt om op dat vlak een keuze te maken. Bij gebrek aan een door het Unierecht vastgelegde termijn, komt het dan ook aan de interne regelgever toe deze te bepalen. De steller mag opteren voor een termijn van 30 (kalender)dagen. De toevoeging “onverwijld” als alternatief voor de bepaalde termijn, geeft evenwel aanleiding tot verwarring. Tenzij een kortere termijn wordt beoogd door de steller verdient het derhalve aanbeveling om de toevoeging “onverwijld of” weg te laten.

9. De ontworpen artikelen 3.2.1.6, § 4 en 3.4.5.17, § 3, stellen dat, onverminderd artikel 4 van verordening (EU) 2019/1150 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019, de betrokken producent het recht heeft om een opschorting door de fulfilmentdienstverlener aan te vechten voor een bevoegde rechtbank.

9.1. Met die ontworpen bepalingen wenst de steller te voorzien in de omzetting en uitgebreidere toepassing van artikel 22*bis*, lid 17 van richtlijn 2008/98/EG. Die bepaling luidt als volgt:

“Onverminderd artikel 4 van Verordening (EU) 2019/1150 van het Europees Parlement en de Raad zorgen de lidstaten ervoor dat, indien een fulfilmentdienstverlener de verlening van zijn dienst opschort op grond van lid 16 van dit artikel, de betrokken producent het recht heeft de opschorting door de fulfilmentdienstverlener aan te vechten voor een rechterlijke instantie in een van de lidstaten waar de fulfilmentdienstverlener is gevestigd.”

Artikel 22*bis* van richtlijn 2008/98/EG geeft verder vorm aan de verplichtingen inzake de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor producenten van textiel. In dat kader worden producenten verplicht om gegevens met betrekking tot hun uitgebreide producentenverantwoordelijkheid mee te delen aan zowel onlineplatformen waarop hun producten beschikbaar zijn (lid 13) als aan fulfilmentdienstverleners (leden 15 en 16). De richtlijnbeeping heeft daarbij tot doel te garanderen dat, wanneer een fulfilmentdienstverlener zijn dienstverlening overeenkomstig lid 16 opschort, de betrokken producent daartegen over een rechtsmiddel kan beschikken. Dat rechtsmiddel staat echter niet in de weg aan artikel 4 van verordening (EU) 2019/1150 ‘van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 ter bevordering van billijkheid en transparantie voor zakelijke gebruikers van onlinetussenhandelsdiensten’, op grond waarvan een aanbieder van onlinetussenhandelsdiensten (waartoe onlineplatformen behoren) de samenwerking kan opschorten of beëindigen wegens schending van een wettelijke verplichting. Daaruit kan afgeleid worden dat het recht om een opschorting door een fulfilmentdienstverlener in rechte te betwisten, niet in de weg mag staan aan de mogelijkheid voor een onlineplatform om de aangeboden tussenhandelsdiensten reeds voorafgaand aan de rechterlijke uitspraak op te schorten of te beëindigen in overeenstemming met artikel 4 van verordening (EU) 2019/1150. Die laatste bepaling is rechtstreeks toepasselijk in de interne rechtsorde. Het komt echter aan de lidstaat toe om ter omzetting van de richtlijn het rechtsmiddel zelf te creëren, en de daartoe bevoegde rechter aan te wijzen. Dat geldt *a fortiori*, wanneer de Europese regeling bij analogie wordt toegepast op gevallen die niet daarin zijn voorzien.

9.2. Volgens de vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof behoren de omschrijving van de bevoegdheden van de rechtscollages en het vaststellen van procedureregels voor de rechtscollages tot de principiële bevoegdheid van de federale wetgever.²¹

Bijgevolg moet voor voormelde regelingen een beroep kunnen worden gedaan op de impliciete bevoegdheden (artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’). Daartoe is vereist dat het gaat om een bepaling die noodzakelijk is voor de uitoefening van de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest, dat de aangelegenheid zich leent tot een gedifferentieerde regeling en dat de weerslag van de betreffende bepaling op de aangelegenheid slechts marginaal is.

Ook al heeft de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State gesteld dat de Vlaamse Regering een beroep kan doen op de impliciete bevoegdheden zonder dat daartoe een uitdrukkelijke machtiging van de decreetgever voorligt,²² volgens het Grondwettelijk Hof komt in een door de Grondwet aan de wetgever voorbehouden aangelegenheid, zoals de regeling van de bevoegdheid van de rechtscollages er een is, de uitoefening van de impliciete bevoegdheden in

²¹ Zie onder meer: GwH 14 juli 1997, nr. 46/97, B.3-B.5; GwH 16 december 1998, nr. 139/98, nr. 3; GwH 1 maart 2001, nr. 27/2001, B.4-B.5; GwH 28 oktober 2004, nr. 168/2004, B.3.3-B.4.2; GwH 24 februari 2011, nr. 29/2011, B.4.4-B.5.2.

²² RvS 2 april 2019, nr. 244.095, *Belgische Staat*, nr. 23.3: “Hoewel de Vlaamse Regering, zonder daartoe door de decreetgever uitdrukkelijk te zijn gemachtigd, bij de uitvoering van een federale wetsbepaling die een aangelegenheid regelt die thans tot de bevoegdheid van de gewesten behoort, een beroep kan doen op de impliciete bevoegdheden, dient *in casu* te worden vastgesteld dat aan de voorwaarden voor het gebruik van die impliciete bevoegdheden in ieder geval niet is voldaan.”

beginsel toe aan de decreetgever, die in voorkomend geval daaromtrent een machtiging aan de gemeenschaps- of gewestregering verleent.²³

In dit geval is geen dergelijke machtiging voorhanden.

9.3. In het licht van het voorgaande is het kopiëren van die specifieke richtlijnbeeping in de ontworpen bepalingen doelloos, en zal de decreetgever het rechtsmiddel moeten creëren en daartoe de bevoegde rechter aanwijzen.

Artikelen 14, 15 en 17

10. De ontworpen bepalingen wijzigen de voorwaarden waaronder kunststoffen afvalzakken en door de gemeentelijke, provinciale of Vlaamse overheden aanbestede kunststoffen compostvaten en compostbakken alsook rolcontainers voor de inzameling van afvalstoffen aan huis, gebruikt kunnen worden.

In dit verband dient de afdeling Wetgeving advies 65.033/1 in herinnering te brengen:

“16. In het ontworpen artikel 5.3.13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 worden de voorwaarden bepaald voor het gebruik van kunststoffen afvalzakken. De ontworpen voorwaarden kunnen tot gevolg hebben dat de mogelijkheid van het gebruik van kunststoffen afvalzakken die niet aan die voorwaarden voldoen drastisch wordt ingeperkt en dat op die wijze het op de markt brengen van dergelijke producten voor een deel feitelijk wordt beperkt, waardoor de ontworpen regeling de uitoefening van de (potentiële) federale bevoegdheid met betrekking tot het op de markt brengen van de betrokken producten in een overdreven mate dreigt te bemoeilijken.

Het vaststellen van de voorwaarden voor het gebruik van kunststoffen afvalzakken, in het ontworpen artikel 5.3.13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012,²⁴ kan weliswaar worden verantwoord op basis van de gewestelijke bevoegdheid inzake afvalstoffen en de bescherming van het leefmilieu, zoals omschreven in artikel 6, § 1, II, eerste lid, 1° en 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.

Bij de uitoefening van de eigen bevoegdheden dienen evenwel zowel de federale overheid als de gemeenschappen en de gewesten het evenredigheidsbeginsel in acht te nemen. De evenredigheidstoets is eigen aan elke bevoegdheidsuitoefening en vormt een toepassing van het beginsel dat elke overheid haar bevoegdheden loyaal moet uitoefenen. In ons grondwettelijk bestel vormt het evenredigheidsbeginsel, al dan niet gelezen in samenhang met de federale loyauteit (artikel 143, § 1, van de Grondwet), de begrenzing van elke bevoegdheidsuitoefening.

De inachtneming van de federale loyauteit veronderstelt dat, wanneer zij hun bevoegdheden uitoefenen, de federale overheid en de deelentiteiten het evenwicht van de federale constructie in haar geheel niet verstoren. De federale loyauteit betreft meer dan de

²³ GwH 30 september 2010, nr. 108/2010, B.6 en B.7.

²⁴ Voetnoot uit het geciteerde advies: Volgens de systematiek van de nummering van de bepalingen van de betrokken afdeling zou in artikel 64 van het ontwerp een “artikel 5.3.13.1” moeten worden ingevoegd in plaats van een “artikel 5.3.13”, zoals nu het geval is, ondanks de vermelding van “artikel 5.3.13.1” in de inleidende zin van artikel 64.

loutere uitoefening van bevoegdheden: zij geeft aan in welke geest dat moet geschieden. Het beginsel van de federale loyaleit, in samenhang gelezen met het redelijkheids- en evenredigheidsbeginsel,²⁵ verplicht elke wetgever erover te waken dat de uitoefening van zijn eigen bevoegdheid de uitoefening, door de andere wetgevers, van hun bevoegdheden niet onmogelijk of overdreven moeilijk maakt.²⁶

Wanneer de aangelegenheid die hij wenst te regelen dermate verweven is met de aangelegenheid die onder de bevoegdheid van een andere wetgever valt, kan hij zijn bevoegdheid slechts uitoefenen na vooraf die andere wetgever te hebben geraadpleegd.²⁷

In het licht van hetgeen voorafgaat, rijst dan ook de vraag of het geen aanbeveling zou verdienen om ook nu vooraf de federale overheid te raadplegen met betrekking tot de regeling die in de ontworpen artikelen 5.3.13.1, 5.3.16 en 5.3.17.1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 verder wordt uitgewerkt met betrekking tot de voorwaarden waaraan het gebruik van kunststoffen afvalzakken, compostvaten en rolcontainers moet voldoen.”²⁸

Artikel 28

11. In het ontworpen eerste lid wordt de inwerkingtreding van de artikelen tot uitvoering van verordening (EU) 2024/1157 bepaald op 21 mei 2026. Gelet op de mededeling aan de Europese Commissie op 10 februari 2026, zal het verstrijken van de status quo-periode slechts op 11 mei van dat jaar plaatsvinden. Vermits het ontwerp slechts aangenomen en bekendgemaakt zal mogen worden na die datum, kan niet uitgesloten worden dat met de voorziene inwerkingtreding op 21 mei 2026 retroactieve uitwerking aan die bepalingen gegeven zal worden.

Daarover bevraagd, gaf de gemachtigde de volgende toelichting:

“We zijn ons hiervan bewust en trachten het wetgevingsdossier zo snel mogelijk na de status quo periode af te ronden. We zullen de inwerkingtredingsbepaling voor deze artikelen schrappen, zodat er geen terugwerkende kracht van toepassing zal zijn. Hierdoor treden de artikelen zoals gewoonlijk in werking 10 dagen na publicatie in het Belgisch staatsblad.”

²⁵ Voetnoot uit het geciteerde advies: Zie bijvoorbeeld GwH 25 juni 2015, nr. 98/2015, B.30.3.

²⁶ Voetnoot uit het geciteerde advies: Zie bijvoorbeeld GwH 23 december 2009, nr. 202/2009, B.13; GwH 30 maart 2010, nr. 31/2010, B.13; GwH 18 januari 2012, nr. 7/2012, B.11.1; GwH 21 december 2017, nr. 145/2017, B.44.2.

²⁷ Voetnoot uit het geciteerde advies: GwH 23 januari 2019, nr. 1/2019, B.16 <http://www.const-court.be/public/n/2019/2019-001n.pdf> en GwH 21 december 2017, nr. 145/2017, B.60.2.

²⁸ Adv.RvS 65.033/1 van 15 februari 2019 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2019 ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen en het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 betreffende dierlijke bijproducten en afgeleide producten’, opmerking 16.

Met dat antwoord kan worden ingestemd. Vastgesteld moet bovendien worden dat, wat betreft de te wijzigen afdeling 6.2. en de procedurele verplichtingen in dat verband, de terugwerkende kracht niet werkzaam zou zijn. De inwerkingtreding van die bepalingen zal daarom in elk geval op een datum die volgt op het bekendmaken van het besluit dienen te worden vastgesteld.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Eline YOSHIMI

Pierre LEFRANC